

SL(6)231 - Rheoliadau'r Dreth Gyngor (Diwygiadau sy'n Ymwneud â Diystyriadau Disgownt ac Anheddau Esempt) (Cymru) 2022

Cefndir a Diben

Mae'r Cynllun noddî Cartrefi i Wcráin yn darparu llwybr i'r rhai yr effeithir arnynt gan y gwrthdaro yn Wcráin ddod i'r DU os oes ganddynt noddwr a enwir a all ddarparu llety iddynt.

Diben *Rheoliadau'r Dreth Gyngor (Diwygiadau sy'n Ymwneud â Diystyriadau Disgownt ac Anheddau Esempt) (Cymru) 2022* (y "Rheoliadau") yw sicrhau na fydd aelwydydd sy'n lletya unigolion o dan y Cynllun Cartrefi i Wcráin ("unigolyn perthnasol o Wcráin") ar eu colled o ran disgowntiau neu esemptiadau y dreth gyngor o ganlyniad i gartrefu pobl ychwanegol.

At ddibenion cyfrifo'r dreth gyngor, caiff rhai dosbarthiadau o bobl eu 'diystyru'. Mae hyn yn golygu nad ydynt yn cael eu cyfrif wrth gyfrifo faint o bobl sy'n byw mewn eiddo. Mae hyn yn berthnasol wrth benderfynu a yw cartrefi yn gymwys i gael disgownt ar eu biliau treth gyngor. Er mwyn sicrhau nad yw unigolyn perthnasol o Wcráin yn effeithio ar statws treth gyngor ei noddwyr, mae Rheoliad 2 o'r Rheoliadau yn diwygio *Rheoliadau'r Dreth Gyngor (Darpariaethau Ychwanegol ar gyfer Diystyriadau Disgownt) 1992* i ddiystyru unigolion o'r fath.

At hynny, mae rhai anheddau (megis cartrefi a feddiennir gan fyfyrwyr yn unig) yn esempt rhag talu'r dreth gyngor. Mae anheddau o'r fath wedi'u rhestru yng *Ngorchymyn y Dreth Gyngor (Anheddau Esempt) 1992* (y "Gorchymyn Anheddau Esempt"). Mae Rheoliad 3 o'r Rheoliadau hyn yn diwygio'r Gorchymyn Anheddau Esempt i sicrhau na chollir esemptiad presennol pan fo aelwyd yn lletya person perthnasol o Wcráin.

Mae Asesiad Effaith Rheoleiddiol, a amlinellir yn y Memorandwm Esboniadol, wedi'i gynnal mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn.

Gweithdrefn

Negyddol

Gwnaed y Rheoliadau gan Weinidogion Cymru cyn iddynt gael eu gosod gerbron y Senedd. Gall y Senedd ddirymu'r Rheoliadau o fewn 40 diwrnod (ac eithrio unrhyw ddyddiau pan fo'r Senedd: (i) wedi'i diddymu neu (ii) mewn cyfnod o doriad am fwy na phedwar diwrnod) i'r dyddiad y'u gosodwyd gerbron y Senedd.

Materion technegol: craffu

Nodwyd y pwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arno o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

1. Rheol Sefydlog 21.2(v) - bod angen eglurhad pellach ynglŷn â'i ffurf neu ei ystyr am unrhyw reswm penodol.

Mae'r Nodyn Esboniadol yn nodi bod y Rheoliadau hyn yn diwygio'r Gorchymyn Anheddau Esempt i:

"[...] ddarparu bod esemptiadau sy'n ymwneud ag anheddau a feddiennir pan fo unigolion a dderbynnir i'r Deyrnas Unedig o dan y Cynllun Cartrefi i Wcráin yn preswyllo mewn anheddau o'r fath yn Lloegr hefyd yn gymwys i anheddau yng Nghymru."

Nid yw'n glir pam mae Rheoliad 3(4) o'r Rheoliadau hyn yn mewnosod y geiriau "yn Lloegr" yn Erthygl 2(3A) o'r Gorchymyn Anheddau Esempt mewn perthynas â Chymru.

Mae erthygl 2(3A) yn darparu bod meddiannaeth gan unigolyn perthnasol o Wcráin i'w ddiystyru wrth ystyried a yw annedd wedi'i 'meddiannu' mewn perthynas ag un ar ddeg dosbarth o anheddau (B, D, E, F, H, I, J, K, L, Q a T) yn erthygl 3 o'r Gorchymyn Anheddau Esempt.

Nid yw'r rhesymeg dros gyfyngu'n benodol ar erthygl 2(3A) i Loegr wedi'i hegluro ac mae'n ymddangos yn groes i'r nod polisi ymddangosiadol yn y Nodyn a'r Memorandwm Esboniadol. Mae angen ymateb gan Lywodraeth Cymru.

Rhinweddau: craffu

Nodwyd y ddau bwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

2. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi y bydd y Rheoliadau hyn yn sicrhau:

"[...] nad yw aelwydydd lletyol sy'n cynnig llety i bobl o Wcráin o dan y 'Cynllun Cartrefi i Wcráin' yn mynd i unrhyw gostau treth gyngor ychwanegol". (pwyslais wedi'i ychwanegu)

Nid yw'r rhesymeg dros gyfyngu'r Rheoliadau hyn i unigolion a noddir o dan y Cynllun Cartrefi i Wcráin wedi'i hegluro yn y Memorandwm Esboniadol.

O dan y '[Cynllun Wcráin Atodol](#)' i'r Rheolau Mewnfudo, gall pobl y mae'r gwrthdaro yn Wcráin yn effeithio arnynt fod yn gymwys i gael caniatâd i ddod i'r DU o dan y cynlluniau a ganlyn:

- **Cynllun Cartrefi i Wcráin** - mae'n caniatáu i wladolion Wcráin ac aelodau o'u teulu ddod i'r DU os oes ganddynt noddwr a enwir a all ddarparu llety iddynt am o leiaf chwe mis; a'r

- **Cynllun Teuluoedd o Wcráin** – mae'n caniatáu i wladolion Wcráin ymuno ag aelodau teulu o'r DU, neu ymestyn eu harhosiad yn y DU.

Ar lefel y DU ar 28 Mehefin 2022, roedd [cyfanswm](#) o 98,400 o fisâu wedi'u cyhoeddi o dan y Cynllun Cartrefi i Wcráin, a 44,100 o dan y Cynllun Teuluoedd o Wcráin.

Fel y'i drafftwyd, mae'r Rheoliadau hyn yn ymestyn i aelwydydd sy'n lletya pobl o dan y Cynllun Cartrefi i Wcráin, ond nid i'r rhai sy'n cael eu lletya o dan y Cynllun Teuluoedd o Wcráin. Yn ymarferol, mae hyn yn golygu y gallai aelwydydd sy'n lletya aelodau ychwanegol o'r teulu o dan y Cynllun Teuluoedd o Wcráin golli esemptiadau a disgowntiau presennol ar gyfer y dreth gyngor.

Gofynnir i Lywodraeth Cymru egluro pam nad yw'r Rheoliadau hyn yn ymestyn i'r rhai sydd â chaniatâd i ddod i'r DU o dan y Cynllun Teuluoedd o Wcráin.

3. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Mae paragraff olaf y Nodyn Esboniadol i'r Rheoliadau hyn yn datgan, ar ôl ystyried Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol:

"[...] ystyriwyd nad oedd yn angenrheidiol cynnal asesiad effaith rheoleiddiol [...]"

Fodd bynnag, cynhaliwyd Asesiad Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. Fe'i nodir ym mharagraff 6 (ac is-baragraffau dilynol) y Memorandwm Esboniadol.

Er nad yw'r Nodyn Esboniadol yn rhan o'r Rheoliadau, gallai'r anghysondeb hwn fod yn gamarweiniol.

Ymateb Llywodraeth Cymru

Pwynt craffu technegol 1:

Mae erthygl 2(3A) o Orchymyn y Dreth Gyngor (Anheddau Esempt) 1992, a fewnosodwyd gan Reoliadau'r Dreth Gyngor (Diystyriadau Disgownt ac Anheddau Esempt) (Diwygio) (Lloegr) 2022, yn ymwneud ag eiddo nad yw wedi ei feddiannu. Fel y nodir yn y nodiadau esboniadol, bwriad y polisi yw darparu bod esemptiadau sy'n ymwneud ag eiddo a feddiennir yn rychwantu Cymru. Roedd yn angenrheidiol mewnosod y geiriau "in England" yn erthygl 2(3A) er mwyn sicrhau ei bod yn glir nad yw'r erthygl hon sy'n ymwneud ag eiddo nad yw wedi ei feddiannu yn gymwys i Gymru.

Pwynt craffu ar rinweddau 1:

Dyma'r dull sydd wedi ei ddefnyddio yn Lloegr ac yn yr Alban hefyd. Mae'r meini prawf ar gyfer mynediad o dan y Cynllun Teuluoedd o Wcráin yn wahanol i'r rheini ar gyfer y Cynllun Cartrefi i Wcráin. O dan y Cynllun Teuluoedd o Wcráin, mae disgwiliad y bydd pobl o Wcráin yn ymuno ag aelodau o'r teulu yn y DU ac y bydd eu perthnasau'n gallu darparu llety.

Bwriad y Rheoliadau hyn yw annog pobl i fanteisio ar y cynllun Cartrefi i Wcráin drwy sicrhau nad yw pobl sy'n darparu llety i berson neu deulu o Wcráin yn cael eu cymell i beidio â gwneud hynny oherwydd y gallent gollu unrhyw ddisgownt neu esemptiad y mae ganddynt hawl iddo ar hyn o bryd.

Pwynt craffu ar rinweddau 2:

Amryfusedd oedd hyn. Bydd Llywodraeth Cymru yn ystyried a ellir cywiro hyn drwy gyfrwng slip cywiro.

Trafodaeth y Pwyllgor

Trafododd y Pwyllgor yr offeryn gydag ymateb y Llywodraeth yn ei gyfarfod ar 11 Gorffennaf 2022 ac mae'n cyflwyno adroddiad i'r Senedd yn unol â'r pwynt adrodd uchod.

Senedd Cymru

Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

—

Welsh Parliament

Legislation, Justice and Constitution Committee